
Yhteisövaliokunta

Aika 09.10.2024 klo 14:00 - 16:45

Paikka Hirsikunnas, neuvotteluhuone 1. krs. Karhukunnaantie 6, 93100 Pudasjärvi
tai Teams-yhteydellä

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 39	Kokouksen avaus, läsnäolijat ja muistion tarkastajan valinta	3
§ 40	Rakentamislain ja alueidenkäyttölain uudistuksen ajankohtaiskatsaus	4
§ 41	Asumisen politiikan valmistelu	7
§ 42	Yksityistieavustusten ja -kunnossapidon tilannekatsaus	13
§ 43	Mt 862 Iso-Syötteen kiertoliittymä	15
§ 44	Muut esille tulevat asiat	18
§ 45	Kokouksen päättäminen	19

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kouva Jorma	14:00 - 16:45	Puheenjohtaja	
	Veivo Sointu	14:00 - 16:45	Varapuheenjohtaja	
	Ikonen Eija	14:00 - 16:45	Jäsen	
	Nissi Hannu	14:00 - 16:45	Jäsen	
	Seppänen Kauko	14:00 - 16:45	Jäsen	
	Vengasaho Jouni	14:00 - 16:45	Jäsen	
	van der Vegt Christa	14:03 - 16:45	Jäsen	
	Kälkäjä Mari	14:03 - 16:45	Kh / valt edustaja	
	Karhu Janne	14:00 - 16:45	Esittelijä	
	Riihikankare Outi	14:00 - 16:45	Johtava rakennustarkastaja	
	Seppänen Minna	14:00 - 16:45	Sihteeri	

Allekirjoitukset Muistio on allekirjoitettu sähköisesti

puheenjohtaja

sihteeri

Muistion
tarkastus

Muistio on tarkastettu ja allekirjoitettu sähköisesti

muistion tarkastaja

Tarkastettu muistio on nähtävillä kaupungin verkkosivuilla

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	3
----------------------	---------	---	---

Yhteisövaliokunta	§ 39	09.10.2024
-------------------	------	------------

Kokouksen avaus, läsnäolijat ja muistion tarkastajan valinta

YHTV 09.10.2024 § 39

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.01 ja totesi läsnäolijat. Muistion tarkastajaksi valittiin valittiin Jouni Vengasaho.

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	4
----------------------	---------	---	---

Yhteisövaliokunta	§ 40	09.10.2024
-------------------	------	------------

Rakentamislain ja alueidenkäyttölain uudistuksen ajankohtaiskatsaus

YHTV 09.10.2024 § 40
3426/03.03/2024

Valmistelija

Tekninen johtaja Janne Karhu, 040 544 3219
Johtava rakennustarkastaja Outi Riihikankare

Voimassa oleva maankäyttö- ja rakennuslaki koskee alueiden käyttöä ja rakentamista. Tavoitteena on luoda terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö, joka on sosiaalisesti toimiva, ja jossa eri väestöryhmien tarpeet on otettu huomioon.

Hallitus antoi rakentamislakiesityksen eduskunnalle 15.9.2022. Eduskunta hyväksyi rakentamislain ja lain rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä 1.3.2023. Samalla maankäyttö- ja rakennuslaista kumotaan rakentamisen osuus, ja lain nimi muuttuu alueidenkäyttölaiksi.

Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä on astunut voimaan jo 1.1.2024.

Rakentamislaki 1.1.2025 alkaen

Eduskunnan viime hallituskaudella hyväksymään rakentamislakiin on tehty pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaisia muutoksia. Niin sanottu rakentamislain korjaussarja oli lausunnoilla alkuvuonna 2024, ja lakiesitys on annettu eduskunnalle.

Korjattu rakentamislaki tulee voimaan 1. tammikuuta 2025. Rakentamisluvan käsittelyaikatakuu, rakennuksen hiilijalanjälkilaskenta sekä tietomallimuotoinen rakentamislupa tulevat voimaan 1. tammikuuta 2026 alkaen.

Rakentamislakiin tällä hallituskaudella tehtyjen muutoksien tavoittena on ollut keventää hallinnollista taakkaa ja byrokratiaa sekä selkeyttää valitusoikeutta. Lailla torjutaan ilmastonmuutosta, edistetään kiertotaloutta, sujuvoitetaan rakentamista ja tuetaan rakennetun ympäristön digitalisaatiokehitystä.

Kuntien rakennusvalvontatyö muuttuu merkittävästi. Rakennuksen käyttötarkoituksen muutos asumiseen voi tulla mahdolliseksi myöntää poikkeamisluvalla asemakaavan vastaisesti. Kunta voi asettaa poikkeamiselle ehtoja, muttei voi evätä poikkeamislupaa kaavanvastaisuuden perusteella. Ehdot tultaneen määrittämään esimerkiksi rakennusjärjestyksessä. Rakennuksen tulee kumminkin täyttää vakituiselle asunolle asetetut vaatimukset.

Lupapäätökset saavat lainvoiman huomattavasti nykylainsäädäntöä myöhemmin. Lupapäätöksen lainvoimaisuus kestää seitsemän päivän tiedoksianto aika sekä 30 päivän muutoksenhaku aika. Todennäköisesti rakentamiselle tullaan hakemaan aloitusoikeuksia nykyistä enemmän, mikä edellyttää vakuuden määrittämistä vakuuden aikana suoritettulle työlle, mikä lisää hallinnollista taakkaa ja edellyttää

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	5
----------------------	---------	---	---

Yhteisövaliokunta	§ 40	09.10.2024
-------------------	------	------------

rakennushankkeeseen ryhtyviltä asian huomioon ottamista rakentamisen aikataulutuksessa.

Rakentamislaki määrää kahdeksan eri rakentamiskohdetta jotka edellyttävät rakentamisluvan.

1. asuinrakennus,
2. kooltaan vähintään 30 neliometriä tai 120 kuutiometriä oleva rakennus,
3. kooltaan vähintään 50 neliometriä oleva katos,
4. yleisörakennelma, jota voi käyttää yhtä aikaa vähintään viisi luonnollista henkilöä,
5. vähintään 30 metriä korkea masto tai piippu,
6. vähintään 2 neliometrin suuruinen valaistu mainoslaite,
7. energiakaivo,
8. erityistä toimintaa varten rakennettava alue, josta aiheutuu vaikutuksia sitä ympäröivien alueiden käytölle.

Kunnilla ei ole mahdollisuutta nostaa tai laskea lupakynnystä näiden laissa määrättyjen rakentamishankkeiden kohdalla.

Rakennuslupien käsittelylle on tulossa kolmen kuukauden määräaika. Asia on ongelmallinen esimerkiksi ulkopuolisten lausuntojen viivästymisen vuoksi ja epäselvissä tapauksissa voi lisätä kielteisten lupapäätösten määrää.

Kuntaliitto ja Rakennustarkastusyhdistys ovat yhdessä laatineet rakentamislain tulkintaoppaan.

[Rakentamislaki ja rakennusvalvonta | Kuntaliitto.fi](#)

Alueidenkäyttölaki

Alueidenkäytön lainsäädäntöä uudistetaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaisesti. Tavoitteena on muun muassa edistää kaavoituksen sujuvuutta, hyvää elinympäristöä, kaupunkien ja kuntien kasvua, alueiden elinvoimaisuutta, yritysten kilpailukykyä sekä Suomen houkuttelevuutta investointikohteena.

Uudistus etenee kahdessa vaiheessa, niille 2023 nimetyissä työryhmissä.

1 Alueidenkäyttölain uudistus.

Uusi alueidenkäyttölaki sisältää valtakunnallisi alueidenkäyttötavoitteita, kaavoitusjärjestelmää sekä merialuesuunnittelua koskevat säännökset.

Hallitusohjelman mukaisesti tavoitteena on muun muassa vähentää maakuntakaavan yksityiskohtaisuutta sekä sisällyttää lakiin maanomistajan aloiteoikeus yleis- ja asemakaavalle ja mahdollisuus kumppanuuskaavoitukseen.

Ympäristöministeriön asettaman työryhmän toimikausi kestää 30.9.2024 asti. Tavoitteena on, että hallitus voi antaa lakiesityksen eduskunnalle kevädistuntokaudella 2025.

2 Kaavojen toteuttamisen ja katujen kunnossapidon säädösten uudistus.

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	6
----------------------	---------	---	---

Yhteisövaliokunta	§ 40	09.10.2024
-------------------	------	------------

Kokonaisuus sisältää maankäyttö- ja rakennuslain kuntien maapolitiikkaa, tonttijakoa, katuja ja muita yleisiä alueita, kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamista, maan luovuttamista ja lunastamista, hulevesiä, yleiskaavan ja asemakaavan toteuttamisesta johtuvaa korvausta sekä kehittämisalueita koskevat säännökset.

Lisäksi kokonaisuus pitää sisällään lain katujen ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) säännökset kokonaisuudessaan. Uudistuksessa on tavoitteena kumota myös katualueiden lunastusta ja ilmaisluovutusta koskeva poikkeuslaki (16.8.1958/369).

Tavoitteena on jakaa uudistettavat säännökset kahteen lakiin. Yhdyskuntakehittämislaki sisältäisi kunnan maapolitiikan ja kaavojen toteuttamisen edistämisen asioita. Yhdyskuntarakentamislaki sisältäisi pääasiassa kuntien vastuulle kuuluvat kaavojen toteuttamisen ja yleisten alueiden kunnossapidon asiat.

Ympäristöministeriön asettaman työryhmän toimikausi kestää 31.8.2025 asti. Tavoitteena on, että hallitus voi antaa lakiesityksen eduskunnalle kevätistuntokaudella 2026.

Esittelijän esitys

Valiokunta kuulee esittelyn ja käy keskustelua aiheesta.

Ohjausesitys

Valiokunta keskusteli rakentamislain uudistuksen tuomista muutoksista. Mm. rakennusvalvonnan lupavolyymi tulee vähenemään huomattavasti pienten rakennusten jäädessä pois luvittamisen piiristä. Rakentamisen valvonta muuttuu lupien valvonnasta yleiseen valvontaan rakentamismääräysten- ja kaavojen noudattamisesta. Kaavan merkitys rakentamisen ohjauksessa korostuu ja rakentamisjärjestyksellä voidaan ohjata rakentamista haluttuun suuntaan. Rakentajan vastuu asianmukaisesta lopputuloksesta kasvaa merkittävästi.

Valiokunta katsoo, että kuntalaisten lisääntyvä neuvontatarve tulee huomioida ja siihen tulee valmistautua huolellisella tiedottamisella.

Jakelu

Johtava rakennustarkastaja
Yhdyskuntatekniikan päällikkö

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	7
----------------------	---------	---	---

Yhteisövaliokunta	§ 3	11.01.2023
Yhteisövaliokunta	§ 2	17.01.2024
Yhteisövaliokunta	§ 41	09.10.2024

Asumisen politiikan valmistelu

YHTV 11.01.2023 § 3

Valmistelija Tekninen johtaja Janne Karhu, 040 544 3219

Asian käsittely ELINYMP 19.04.2021 § 14
 HYVINV 20.5.2021 § 28
 KH 27.04.2021 § 135
 Valtuustoseminaari 20.9.2021
 YHTV 20.10.2021 § 10
 YHTV 09.12.2021 § 32
 YHTV 19.01.2022 § 2
 HYVINVOI 03.03.2022 § 12
 HYVINVOI 31.03.2022 § 20
 VIRANOMA 16.3.2022 § 29
 Valtuustoseminaari 11.5.2022
 YHTV 13.05.2022 § 36

Yhteisövaliokunta on aikaisempien käsittelyiden pohjalta linjannut Asumisen politiikan valmisteluun kolme painopistealueella

- Tiestö ja kevyenliikenteenväylät elinvoiman ylläpitäjinä
- asuntokannan kehittäminen rakentamalla, korjaamalla ja muuntojoustavuutta lisäämällä koko kaupungin alueella
- rakentamisen mahdollisuuksien varmistaminen kaavoittamalla

Asumisen politiikan valmistelutyö on edelleen käynnissä, mutta painopistealueiden mukaisia toimenpiteitä on toteutettu vuoden 2022 aikana seuraavasti.

Tiestö ja kevyenliikenteenväylät elinvoiman ylläpitäjinä.

- Pudasjärven kaupungilla on käynnissä hanke tiekuntien aktivoimiseksi. Hanke toteutetaan samansisältöisenä yhteistyössä Taivalkosken kanssa ja hankkeelle on saatu valtionrahoitusta. Hankkeessa toteutetaan maksutonta koulutusta ja neuvontaa yksityistiekunnille. Koulutuspalvelut tuottaa Routamap Oy.
- Yksityistiekunnat ovat voineet hakea syksyn 2022 aikana kaupungin järjestämän kunnossapidon piiriin. Kunnossapitourakka käynnistyy syksyllä 2023.

3.1.2023 mennessä hakemuksia on saapunut 62kpl, eriteltynä seuraavasti:

- o 46kpl sähköiseen järjestelmään
- o 9kpl sähköpostilla
- o 7kpl kirjeenä

Alustavan käsittelyn perusteella useat hakemukset vaativat täydennystä. Osa tiekunnista ei täytä hakukriteereitä ja mukana on myös ns. läpikulkuteitä joiden varrella ei sijaitse vaituista asutusta. On tiedossa että lisää hakemuksia saapuu vielä alkuvuoden aikana.

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	8
----------------------	---------	---	---

Yhteisövaliokunta	§ 3	11.01.2023
Yhteisövaliokunta	§ 2	17.01.2024
Yhteisövaliokunta	§ 41	09.10.2024

- Yksityistieavustuksia on myönnetty viranhaltijapäätöksenä yksityistiekäytäntöjen mukaisin ehdoin. Osa avustuksista on maksettu edellisen hyväksytyyn päätöksen mukaisesti, mikäli tienpitoon ei ole tullut muutoksia . Uusia yksityistieavustushakemuksia edellisen hoitokauden osalta on käsitelty seuraavasti:
 - o omatie 10kpl, hyväksyty 3. Pääasialliset hylkäysten syyt ovat olleet että kyseessä ei ole oma tie, vaan tiellä on muitakin käyttäjiä.
 - o sopimustie 4kpl, hyväksyty 3. Pääasiallist hylkäämisen syyt ovat että tiellä ei ole pysyvää asutusta, tai ei ole sopimusta tienpidosta.
 - o yksityistie 6kpl, hyväksyty 4. Pääasialliset hylkäämisen syyt ovat että tie on kaupungin kunnossapidon piirissä tai hakijalla ei ole ollut valtuutusta avustuksen hakemiseen.
- Pudasjärven kaupunki on hakenut liikkumisen ohjaamisen valtionavustusta kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeen laatimiseksi. Hankkeen nimi on Pudasjärven jalankulun ja pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 20 000 johon on haettu 75% avustusta ja toteutusaika olisi 2023. Avustuspäätös ei ole vielä saapunut.

Asuntokannan kehittäminen rakentamalla, korjaamalla ja muuntojoustavuutta lisäämällä koko kaupungin alueella

- Kaupunginhallituksen päätöksen 28.06.2022 perusteella kaupungille on rekrytoitu asumisen ja elämisen palvelusuunnittelija kahden vuoden määräaikaiseen työsuhteeseen. Tehtävän tavoite on laatia ja käyttöönottaa seuraavat toimintamallit:
 - o Rakentajan palvelupolku
 - o Korjausneuvonta
 - o Muuttokummi toiminta
 - o Asunnot esille kylillä
- Palvelusuunnittelija Petri Kittilä esittelee toimintamallien sisältöä valmistelun tilannetta kokouksessa.

Rakentamisen mahdollisuuksien varmistaminen kaavoittamalla

- Kaupunki on tehnyt keskustaajaman alueella strategista maanhankintaa asunto- ja palvelurakentamisen tulevaisuuden tarpeisiin. Kaupungintalon korttelista on hankittu tontti johon on muodostutettu kaavamuutoksella uusi rakennuspaikka. Posti-teletalon kiinteistöä on käytetty etuostooikeutta, jossa koko alue on hankittu kaupungin omistukseen.
- Nivankankaan asemakaavaehdotus on asetettu nähtäville ja kaavoituksen odotetaan valmistuvan talven 2023 aikana
- Kaupungilla on vireillä 6 asemakaavan muutosta
- Syötteen yleiskaavan päivitys on käynnistymässä
- Kaksi kaavoitussopimusta tuulivoimapuistojen osayleiskaavan laatimiseksi on tehty
- Pudasjärven tuulivoimaselvitys on valmistunut ja tuulivoimaohjelman käsittely on alkanut
- Siuruanjoen kaavoituksesta on tehty kysely ja asiaa on käsitelty kaupunginhallituksessa 10.5.2022. Kaavoituspäätöksen käsittelyssä ja

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	9
----------------------	---------	---	---

Yhteisövaliokunta	§ 3	11.01.2023
Yhteisövaliokunta	§ 2	17.01.2024
Yhteisövaliokunta	§ 41	09.10.2024

kaavoitettavan alueen rajauksessa huomioidaan asumisen politiikkaan kirjattavat tavoitteet.

Käytiin keskustelu asumisen politiikan valmistelun tilanteesta ja tavoitteista sekä taloustilanteen ja uusien palvelusopimusten sisällön vaikutuksesta kaupungin palvelutasoon ja toimintaedellytyksiin.

Todettiin, että vastaavaa, valmistelussa olevaa kokonaispakettia ei tiettävästi ole koko Suomessa tehty.

Ohjausesitys

Yhteisövaliokunta toteaa tilannekatsauksen tietoon saatetuksi.

Merkitään muistioon, että keskustelussa mukana oli myös asumisen ja elämisen palvelusuunnittelija Petri Kittilä.

YHTV 17.01.2024 § 2

Valmistelija

Tekninen johtaja Janne Karhu, 040 544 3219

Asumisen politiikka on työkalu, jolla konkretisoidaan kaupunkistrategian tavoitteita käytäntöön. Toteutettavassa raportissa valotetaan valtakunnallista asumisen ja elinympäristöjen ajankuvaa ja kehityssuuntaa ja hahmotetaan näkymää asumiseen Pudasjärvellä tulevaisuudessa.

Asumisen politiikka on ajassa elävä viitekehys joka kokoaan yhteen laajan asumiseen liittyvän käsitteistön ja selventää kaupungin toteuttamia toimenpiteitä valittujen painopistealueiden kautta. Painopistealueet pitävät sisällään useita erillisiä tarkentavia toimenpideohjelmia ja suunnitelmia, joilla vaikutetaan asumisen mahdollisuuksiin, mielekkyyteen ja koettuun turvallisuuteen Pudasjärvellä.

Pudasjärven asumisen politiikka

Tiestö, kevyenliikenteenväylät ja tietoliikenneverkot elinvoiman ylläpitäjinä

- Kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuunnitelma 2023-2030
- Yksitystiekäytännöt 2024
- Liikenneturvallisuussuunnitelma 2019
- Pudasjärven liikenneturvallisuustyöryhmä
- Kairan Kuitu Oy kehittämisohjelma
- Ikäihmisen viisaan asiointiliikkumisen ohjelma

Asuntokannan kehittäminen rakentamalla, korjaamalla ja muuntojoustavuutta lisäämällä koko kaupungin alueella

- Rakentajan palvelupolku 2023
- Korjausneuvonta 2023
- Rakennusjärjestys 2018

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	10
----------------------	---------	---	----

Yhteisövaliokunta	§ 3	11.01.2023
Yhteisövaliokunta	§ 2	17.01.2024
Yhteisövaliokunta	§ 41	09.10.2024

- Pudasjärven Vuokratalot Oy kehittämissuunnitelma

Rakentamisen mahdollisuuksien varmistaminen kaavoittamalla

- Maankäytön kehittämissuunnitelma 2017-2027
- Kaavoituskatsaus (vuosittain)
- Vapaa-ajan asuntojen muuttaminen asuinkäyttöön (Rakentajan palvelupolku)

Pehmeät elinvoimatekijät asumisen tukena

- Viherympäristösuunnitelma 2023
- Valmius ja varautumissuunnittelu ja kyläturvallisuus
- Järjen äärellä, muuttokummit, asunnot esille kylillä
- Kuntalaisviestintä ja vaikutusmahdollisuudet
- Hyvinvointikertomus

Pääosin asumiseen liittyvät toimenpideohjelmat, suunnitelmat ja toimintamallit ovat ajan tasalla, mutta joidenkin osalta päivittäminen ja uudistamistarve on ajankohtaista, jotta asumisen politiikan kokonaisuus voidaan koostaa ajan tasaiseksi.

Maankäytön kehittämissuunnitelma 2017-2027 on suunnitelma joka tarkentaa ja havainnollistaa kaupunkistrategiaa maankäytön näkökulmasta. Suunnitelma on aikaisempien strategioiden ajalta, joten päivittämistarve on sitä myöten ilmeinen. Suunnitelmalla hahmotetaan maankäytön kehittämisen tarpeita ja kiireellisyyssjärjestystä.

Rakentamislain ja alueidenkäyttölain uudistukset sekä laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä vaikuttaa Pudasjärven rakennusjärjestykseen ja aiheuttaa muutostarpeita.

Kaupungin omistamien yhtiöiden tavoitteet suhteessa kaupunkistrategiaan ja asumisen politiikan tavoitteisiin tulee kirjata selkeästi.

Yksittäisten toimenpideohjelmien toteutumista seurataan pääosin vähintään vuosittain niille osoitetuissa tai vakiintuneissa yhteyksissä mutta erilliset käsittelyt eivät edesauta hyvän kokonaiskuvan muodostamista asumisen politiikan kokonaisuutta ajatellen. Työn valmistuessa on syytä pohtia myös toimintatapa jolla kokonaisuuden tilannekuva saadaan ylläpidettyä ja viestittyä selkeästi määrääjain.

Talouden tilanne haastaa joidenkin toimenpideohjelmien osoittamien investointitarpeiden toteuttamista, mutta niiltäkin osin ajantasaisen laajan tilannekuvan ja tarpeiden ylläpitäminen on tärkeää, jotta käytettävissä olevat resurssit osataan kohdistaa tarpeellisimpiin kohteisiin.

.

Ohjausesitys

Yhteisövaliokunta keskusteli kaupungin asumisen politiikasta teknisen johtajan alustuksen pohjalta. Rakentamislain ja alueidenkäyttölain uudistusten vuoksi kaupungin rakennusjärjestyksen päivittäminen olisi ajankohtaista. Yhteisövaliokunnan keskusteluissa nähtiin tarpeelliseksi myös Pudasjärven Vuokratalojen kehittämissuunnitelman päivittäminen aika ajoin.

Valiokunnan mielestä asumisen politiikkaa olisi syytä käsitellä ensin

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	11
----------------------	---------	---	----

Yhteisövaliokunta	§ 3	11.01.2023
Yhteisövaliokunta	§ 2	17.01.2024
Yhteisövaliokunta	§ 41	09.10.2024

kaupunginhallituksen kokouksessa, jolloin päätettäisiin suuntaviivoista ja sitten alkusyksystä valtuustoseminaarissa.

Merkitään muistioon, että keskustelussa mukana oli myös asumisen ja elämisen palvelusuunnittelija Petri Kittilä.

Jakelu

kaupunginhallitus

YHTV 09.10.2024 § 41
575/10.00.00/2022

Valmistelija

Tekninen johtaja Janne Karhu, 040 544 3219

Asumisen politiikan raportti on tuotettu valmiiksi.

Kokonaisuutta käytetään ajanmukaisena taustamateriaalina talousarvion laadinnassa sekä tulevassa kaupunkistrategian päivityksessä.

Sisältöä osittain haastaa meneillään oleva voimakas talouden sopeuttamisen tarve ja päätettävien säästötoimien pitkäaikainen luonne. Laadittua työtä voidaan käyttää tukena säästötoimien vaikutusten arvioinnissa.

Valiokunta on aikaisemmin antanut ohjausesityksen asian käsittelystä syksyllä 2024. Asiakokonaisuutta käsitellään soveltuvin osin talousarvion laadinnan yhteydessä sekä sopeuttamisryhmän työskentelyn yhteydessä.

Esittelijän esitys

Valiokunta käy keskustelun aiheesta.

Ohjausesitys

Valiokunta pohti mm. elinympäristön viihtyisyyden ja turvallisuuden lisäämistä, esimerkiksi rapistuvat käytöstä poistetut rakennukset eivät lisää turvallisuuden tuntua eivätkä paranna Pudasjärven imagoa. Mielikuvaa pitäisi saada paremmaksi myös keskusteluissa niin, että käännetään sävy positiiviseksi. Hyvä kokemus muodostuu pienistä asioistakin, mutta yksittäisen ihmisen huonon kokemuksen viidakkorumpu kuuluu kauas.

Pudasjärven väestön ikääntyminen on otettava huomioon rakentamisessa, kaavoituksessa ja yhdyskuntarakenteissa asumista ja esteettömyyttä tukemalla. Itsenäisen asumisen tukemiseen on markkinoilla olemassa jo nyt hienoja ratkaisuja. Yhteisöllisyyden lisääminen ja naapuriavun saaminen varsinkin sivukylillä olisi toivottavaa.

Raportti tulee kaupunkistrategian päivityksen taustamateriaaliksi.

Jakelu
Liitteet

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	12
----------------------	---------	---	----

Yhteisövaliokunta	§ 3	11.01.2023
Yhteisövaliokunta	§ 2	17.01.2024
Yhteisövaliokunta	§ 41	09.10.2024

1 Pudasjärvi asumisen politiikka kaavio 2024 (v1)

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	13
----------------------	---------	---	----

Yhteisövaliokunta	§ 42	09.10.2024
-------------------	------	------------

Yksityistieavustusten ja -kunnossapidon tilannekatsaus

YHTV 09.10.2024 § 42
2727/10.03.01.01/2024

Valmistelija Tekninen johtaja Janne Karhu, 040 544 3219

Yksityistiekäytännöt VALT 18.12.2023 §78.

Kaupungin tarjoaman yksityisteiden avustustoiminnan muotoja ovat;

1. Kaupungin järjestämä kunnossapito yksityisteille
2. Kaupungin maksama kunnossapitoavustus
3. Kaupungin maksama yksityistien suunnittelu- ja korjausavustus

Kaupungin järjestämän kunnossapidon piirissä on aikaisempien päätöksien perusteella 67 (+3kpl 2024) tiekuntaa sekä lisäksi 7 tiekunnan hakemusta on käsittelyssä hyväksyttäväksi.

Yksityistiekäytäntöjen päivittämisen jälkeen, 2024 kuluessa kaupungin hoidon piiriin kuuluvien yksityisteiden määrä kilometreissä (279km) lisääntyy 12% (34km).

Yksityisteiden kunnossapidon hoitokustannus on sääolosuhteista riippuen noin 500 000€ vuodessa. 2024 hoitomäärän lisäys tarkoittaa noin 60 000€ lisäystä edelliseen.

Tienhoidon kokonaiskustannukset kaupungin kadut mukaan lukien ovat yhteensä noin 1 080 000 €/v. Teiden kunnossapitourakat on sidottu tilastokeskuksen maanrakennuskustannusindeksin katujen ylläpidon erillisindeksiin. Sopimushetken indeksin pisteluku oli 113,7, tammikuussa 2024 115,5 ja heinäkuussa 117,7.

Vuoden alusta indeksi on muuttunut +1,9%. Vuosikustannukset huomioiden pelkän indeksikorotuksen osuus 2024 tienhoidon kustannuksista on 12 900€.

Edellinen talvi oli kunnossapidon näkökulmasta kylmä ja alkutalvesta vähäluminen. Tammikuu oli lumisateiden määrässä erittäin vähäinen kovista pakkasista johtuen. Pitkäaikaiseen keskiarvoon (20) verrattuna edellisenä talvena toteutui keskimäärin noin 5 auraskertaa vähemmän (-25%). Terminen talvi alkoi Pudasjärvellä 18.10.2023 ja terminen kevät 24.4.2024. Palautetta tienhoidon tasosta tuli vähän eli hoidon tason voidaan todeta olleen hyvä ja riittävä.

Kaupunki maksaa rahallista kunnossapitoavustusta omille teille ja sopimusteille ja yksityisteille, jotka täyttävät kunnossapitoavustuksen ehdot ja eivät ole kaupungin järjestämässä kunnossapidon piirissä. Kunnossapitoavustus kattaa yhden kunnossapitokauden 1.10.-30.9. Hakemukset on tullut jättää 30.9.2024 mennessä sähköisellä hakulomakkeella kaupungin internetsivujen kautta.

Määräaikaan mennessä hakemuksia jätettiin;

- Oma tie 9kpl
- Sopimustie 14kpl
- Yksityistie 21 kpl

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	14
----------------------	---------	---	----

Yhteisövaliokunta	§ 42	09.10.2024
-------------------	------	------------

- Yksityistie kohteen erityisavustus 1kpl
Hakemusten kästtely on käynnissä.
Hakemuksen käsittelyn jälkeen, kaupungin maksamasta kunnossapitoavustuksesta päättää teknisen johtaja kulloinkin voimassaolevien yksityistiekäytäntöjen mukaisin ehdoin. Harkinnanvaraisten, vailla vakituista asutusta olevien teiden avustamisesta päättää kaupunginhallitus. Avustus on määräaikainen ja sen voimassaolo ilmoitetaan avustuspäätöksessä.
Kunnossapitoavustus maksetaan päätöksen mukaisesti kerran vuodessa kunnossapitokauden päättymisen jälkeen, vuoden loppuun mennessä. Talousarvioon 2024 avustusten maksamiseen on varattu 30 000€.
Kunnossapitokaudelta 10/2022-09/2023 viime vuonna maksettujen avustusten toteuma oli 17 837€.

Tiekunta voi hakea avustusta yksityistien parantamiseen tai erityiskohteen kuten lossin tai talvitien ylläpitoon ja kunnostamiseen paikalliselta ELY-keskukselta. Avustukset ovat harkinnanvaraisia ja myöntämisen ehtona on, että tie on todettu valtionavustuskelpoiseksi. Valtionavustuksen saaneelle hankkeelle voidaan myöntää kaupungin avustus.

Yksityistien suunnittelu- ja korjausavustuksesta päättää kaupunginhallitus talousarviomäärärahojen puitteissa. Muutoin avustuksesta päättää valtuusto. 2024 haettavien avustusten määrä on tippunut huomattavasti aikaisemmasta ELY-keskuksen avustuskriteerien tiukennuttua ja käytettävien avustusemäärärahojen vähentyessä. Kaupunginhallitus on tähän mennessä päättänyt kuluvan vuoden aikana kolme suunnitteluavustushakemusta, yhteisarvoltaan 28 000€. Talousarvioon avustuksiin on varattu 93 800€ jotka katetaan kehittämisrahastosta.

Edellisten yksityistiekäytäntöjen aikaan kaikista avustuksista päätti valtuusto. 2023 valtuusto myönsi yhden suunnitteluavustuksen ja kuusi rakentamisavustusta yhteisarvoltaan lähes 180 000€. Kulut katettiin kehittämisrahastosta.

Esittelijän esitys

Valiokunta kuulee asiasta esittelyn ja käy keskustelun aiheesta

Ohjausesitys

Valiokunta kiinnitti huomiota pienentyneisiin suunnittelu- ja korjausavustushakemuksien määrään. Valtionavustusten määrärahat sekä kriteerit ovat tiukentuneet mikä pienentää tiekuntien mahdollisuuksia saada korjaushankkeita toteutettua. Valiokunta totesi että edellisten vuosien kaupungin järjestämä neuvonta ja ohjaus tiekunnille on ollut tarpeen ja on ollut tärkeää saada mm. useita yksityisteiden siltahankkeita toteutettua. Useiden tiekuntien toimintaa on saatu aktivoitua, mikä helpottaa niiden toimintaa myös tulevaisuudessa.

Jakelu

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	15
----------------------	---------	---	----

Yhteisövaliokunta	§ 43	09.10.2024
-------------------	------	------------

Mt 862 Iso-Syötteen kiertoliittymä

YHTV 09.10.2024 § 43
3416/08.00.00/2024

Valmistelija

Tekninen johtaja Janne Karhu, 040 544 3219

Liikennejärjestelmäsuunnitelma on strategisen tason selvitys, jolla luodaan alueen liikenteellinen tahtotila ja tavoite sekä keinot niihin pääsemiseksi. Syötteen suunnitelma on laadittu vuosien 2023 ja 2024 aikana samalla, kun alueen osayleiskaavaa on laadittu, jotta maankäytön ja liikenteen suunnittelu on voitu yhteensovittaa. Työssä on tarkasteltu alueen liikenteen palveluita ja liikenneverkkoa. Syötteen liikennejärjestelmäsuunnitelma on laadittu Pudasjärven kaupungin ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen yhteistyönä.

Syötteelle on laadittu master plan ja investointisuunnitelma vuosille 2022-2027. Sen perusteella Syötteen alueelle pyritään saamaan huomattavasti nykyistä enemmän matkailijoita. Pitkäaikaisia kehittymisen mahdollisuuksia varmistetaan myös laadittavana olevalla Syötteen yleiskaavalla, jonka tavoiteaika on 2030.

Liikennejärjestelmäsuunnitelmalla osaltaan pyritään varmistamaan matkailijamäärän kasvu mutta myös samalla nykyisen toiminnan liikenteellinen palvelutaso.

Nykytilan tarkastelu tehtiin erilaisten tilastojen ja kartta-aineistojen analyysillä, toimijoiden haastatteluilla ja tilaajapalaverien sekä osayleiskaavaprosessin kautta saadun palautteen avulla. Sen perusteella voitiin todeta, että liikenteellinen nykytilanne on kohtuullinen: henkilöautoliikenne on sujuvaa eikä liikenneonnettomuuksia satu kovinkaan usein. Merkittävimmiksi puutteiksi nousivat joukkoliikenteen huono palvelutaso. Syötteelle pääsee linja-autolla vain harvoin. Toinen selkeä kehittämistarve on jalankulun ja pyöräliikenteen väylien lisääminen. Vaikka alueella on runsaasti pyöräilyyn ja patikointiin tarkoitettuja maastoreittejä, arkiliikkumiseen ja matkailijoidenkin tarpeisiin tarvittaisiin talvikunnossapidettyjä väyliä Iso- ja Pikku-Syötteen sekä Iso-Syötteen ja Pytkynharjun väleille.

Vaihtoehtotarkastelun kautta selvitettiin, mitä tie- ja katujärjestelyjä on järkevää tavoitella ja miten jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteita voidaan parantaa.

Toimenpide-esitykset ovat alueellisesti merkittäviä. Esimerkiksi Syötteen pääliittymään eli Syötekyläntien (mt 862) ja Syötetien ja Välihuikosen liittymä esitetään muutettavaksi kiertoliittymäksi. Se on liikenteen sujuvuuden että turvallisuuden kannalta hyvä ratkaisu, kun liikennemäärät kasvavat. Samalla se osoittaa Syötteen pääliittymän ja on liikenteellinen solmupiste. Erityisesti jalankulku- ja pyöräliikenteen väylän rakentaminen maantien poikki vaati Syötekyläntien risteämisen turvallisuuden varmistamisen. Sivusuuntien liikennemäärät ovat tulevaisuudessa samaa suuruusluokkaa kuin Syötekyläntiellä ja

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	16
----------------------	---------	---	----

Yhteisövaliokunta	§ 43	09.10.2024
-------------------	------	------------

kääntyvät liikennevirrat ovat suuria. Autojen ajonopeudet laskevat pääsuunnalla kiertoliittymän takia ja tien ylittäminen on sen myötä nykyistä turvallisempaa.

Vaihtoehtotarkastelun perusteella projektiryhmä päätyi kiertoliittymäratkaisuun. Asian edistämistä on käsitelty jäljemmin Pudasjärven kaupungin ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen tienpidon suunnitteluyksikön kesken. Alustavasti on keskusteltu mahdollisuudesta kieroliittymän esiselvitysten ja suunnittelun käynnistämisestä yhteistyöhankkeena vielä vuoden 2024 aikana.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa on haettavana rahoitusta tuotannollisten pk-yritysten ja matkailuyritysten toimintaedellytyksiä edistäviin tielikenteen sekä kevyen liikenteen investointihankkeisiin. Rahoitusta myönnetään Suomen rakennerahastohjelmasta Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027.

Rahoitettavien hankkeiden valintaa ohjaavat maakuntien omat liikennejärjestelmäsuunnitelmat, joissa kuvataan tulevien vuosien painopisteet ja keskeisimmät kehittämiskohteet vähintään vuoteen 2030 asti, sekä ELY-keskusten hankekortit, joihin on listattu lähivuosien toteutusta odottavia hankkeita.

Pudasjärven kaupungille tarjotaan mahdollisuutta Syötekyläntien Mt 862 kiertoliittymän hankehakemuksen jättämiseen yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Elinkeinölähtöisten infrahankkeiden muun rahoituksen osalta on hankkeessa osoitettava hakijatahon sitoumus rahoittaa budjettivaroistaan hankkeen omarahoitusosuus (kunta ja/tai valtio).

Haettavan tukirahoituksen (EAKR- ja valtio) osuus voi olla korkeintaan 50 % hankkeen kokonaiskustannuksista.

Mikäli hanke toteutuisi, voisi toteutusaika olla tämän rahoituskauden puitteissa vuosina 2026-2027 kaksivuotisena hankkeena.

Resurssien ja aikataulun varmistamiseksi, kaupungin tavoitetila ja päätös hankkeeseen osallistumisesta tulee muodostaa mahdollisimman pian syksyn aikana talousarvioprosessin yhteydessä.

Esittelijän esitys

Valiokunta kuulee esittelyn asiasta ja antaa ohjausesityksensä kaupunginhallituksen kokoukseen 15.10.2024, sekä tarkastaa tämän pykälän heti kokouksessa.

Ohjausesitys

Valiokunta toteaa että Mt 862 liikenneympyrän rakentaminen Iso-Syötteen kohdalle on tarpeellinen ja esitetty hankemuoto yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa kannatettava. Valiokunta esittää ohjausesityksensä kaupunginhallitukselle päättää hankevalmistelun käynnistämisestä syksyllä 2024 yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa sekä tarvittavien määrärahavarausten esittämisestä talousarvioon 2025 ja suunnitelmavuosille 2026-2027. Valiokunta kehottaa myös tutkimaan kaupungin kehittämisrahaston käyttömahdollisuutta hankekustannusten rahoittamiseen.

Jakelu

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	17
----------------------	---------	---	----

Yhteisövaliokunta	§ 43	09.10.2024
-------------------	------	------------

Oheismateriaali

Hankekortti_Pudasjärvi_Syötekyläntien mt862 kiertoliittymä

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	18
----------------------	---------	---	----

Yhteisövaliokunta	§ 44	09.10.2024
-------------------	------	------------

Muut asiat

YHTV 09.10.2024 § 44

Tekninen johtaja kertoi lyhyesti tulevasta vesihuoltolain uudistuksesta, jota käsitellään myöhemmin valiokunnan kokouksessa.

Valiokunta pyysi selvittämään Kiertokaaren kanssa jätekeräyksen järjestelyitä Pudasjärven länsireunalla Kuusamontien suunnassa. Kiertokaari on ilmoittanut jätteen aluekeräyspisteen sulkemisesta Kuusamontien ja Hetekyläntien 8361 risteysalueella (Juustola). Aluekeräyspiste löytyy jatkossa Hetepirtin pihalta osoitteesta Hetekyläntie 931.

Aluekeräyksen siirtyminen kauemmas Kuusamontiestä vaikeuttaa joidenkin käyttäjien jätteiden lajittelua.

Pudasjärven kaupunki	MUISTIO	8	19
----------------------	---------	---	----

Yhteisövaliokunta	§ 45	09.10.2024
-------------------	------	------------

Kokouksen päättäminen

YHTV 09.10.2024 § 45

Kokous päätettiin klo 16:45. Seuraava kokous 13.11.2024.